IL-PRINĊIPJU TAS-SUSSIDJARJETÀ

Fil-qafas tal-kompetenzi mhux esklużivi tal-Unjoni Ewropea, il-prinċipju ta' sussidjarjetà, stabbilit fit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, jagħti definizzjoni tal-kundizzjonijiet li fihom l-Unjoni għandha prijorità ta' azzjoni fil-konfront tal-Istati Membri.

IL-BAŻI ĠURIDIKA

L-Artikolu 5(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u l-Protokoll (Nru 2) dwar l-applikazzjoni tal-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità.

L-OBJETTIVI

Il-prinċipji ta' sussidjarjetà u ta' proporzjonalità jirregolaw l-eżerċizzju tal-kompetenzi tal-Unjoni Ewropea. Fl-oqsma li ma jaqgħux taħt il-kompetenza esklużiva tal-Unjoni Ewropea, il-prinċipju ta' sussidjarjetà huwa maħsub biex iħares il-kapaċità ta' deċiżjoni u ta' azzjoni tal-Istati Membri u jagħti lill-Unjoni l-leġittimità biex tintervjeni jekk l-objettivi ta' xi azzjoni ma jkunux jistgħu jintlaħqu biżżejjed mill-Istati Membri, iżda jkunu jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-Unjoni, "minħabba l-iskala jew l-effetti tal-azzjoni prevista". L-introduzzjoni tiegħu fit-Trattati tal-UE, għalhekk, għandha l-għan li tressaq l-eżerċizzju tal-kompetenzi lejn il-livell li huwa l-aktar qrib possibbli taċ-ċittadini, b'konformità mal-prinċipju ta' prossimità, kif stabbilit ukoll fl-Artikolu 10(3) tat-TUE.

IL-KISBIET

A. L-oriġini u l-evoluzzjoni storika

Il-prinċipju ta' sussidjarjetà ġie formalment rikonoxxut fit-Trattat ta' Maastricht, li kien inkluda referenza għalih fit-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea (TKE). Madankollu, l-Att Uniku Ewropew (1987) kien diġà introduċa l-kriterju tas-sussidjarjetà fil-qasam tal-ambjent, iżda mingħajr ma rrefera għalih b'espliċitu. Il-Qorti tal-Prim'Istanza tal-Komunitajiet Ewropej, fis-sentenza tagħha tal-21 ta' Frar 1995 (T-29/92), iddeċidiet li, qabel id-dħul fis-seħħ tat-TUE, il-prinċipju ta' sussidjarjetà ma kienx prinċipju ġenerali tad-dritt li fir-rigward tiegħu kellha tiġi kkontrollata l-legalità tal-atti Komunitarji.

Mingħajr ma bidel it-termini tar-referenza għall-prinċipju ta' sussidjarjetà mnaqqax fl-Artikolu 5(2) (innumerat mill-ġdid) tat-Trattat KE, it-Trattat ta' Amsterdam hemeż mat-Trattat KE l-"Protokoll dwar l-applikazzjoni tal-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità". L-approċċ globali għall-applikazzjoni tal-prinċipju ta' sussidjarjetà,

maqbul fil-Kunsill Ewropew ta' Edinburgu tal-1992, b'hekk sar ġuridikament vinkolanti u suġġett għall-istħarriġ ġudizzjarju permezz tal-protokoll dwar is-sussidjarjetà.

It-Trattat ta' Lisbona daħħal il-prinċipju ta' sussidjarjetà fl-Artikolu 5(3) tat-TUE u rrevoka d-dispożizzjoni korrispondenti tat-TKE filwaqt li uża l-istess formulazzjoni tagħha. Żied ukoll referenza espliċita għad-dimensjoni reġjonali u lokali tal-prinċipju ta' sussidjarjetà. Barra minn hekk, it-Trattat ta' Lisbona ssostitwixxa l-Protokoll tal-1997 dwar l-applikazzjoni tal-prinċipji ta' sussidjarjetà u ta' proporzjonalità b'protokoll ġdid bl-istess titolu (Protokoll Nru 2), li l-innovazzjoni prinċipali tiegħu tikkonċerna r-rwol tal-parlamenti nazzjonali fil-kontroll tar-rispett għall-prinċipju ta' sussidjarjetà (1.3.5).

B. Definizzjoni

L-iskop ġenerali tal-prinċipju ta' sussidjarjetà huwa li awtorità subordinata tingħata ċertu livell ta' indipendenza fil-konfront ta' awtorità ta' livell ogħla jew f'każ ta' awtorità lokali fil-konfront tal-gvern ċentrali. Għalhekk, dan jinvolvi l-qsim tal-kompetenzi bejn il-livelli differenti tal-poter, u dan huwa prinċipju li jikkostitwixxi l-pedament istituzzjonali tal-Istati federali.

Meta jiġi applikat fil-kuntest tal-Unjoni Ewropea, il-prinċipju ta' sussidjarjetà jservi ta' kriterju regolatorju tal-eżerċizzju tal-kompetenzi mhux esklużivi tal-Unjoni. Jeskludi l-intervent tal-Unjoni f'każ li qasam ikun jista' jiġi rregolat b'mod effikaċi mill-Istati Membri fil-livell ċentrali, reġjonali jew lokali u jagħti lill-Unjoni l-leġittimità biex teżerċita l-poteri tagħha meta l-Istati Membri ma jkunux f'pożizzjoni li jilħqu l-objettivi ta' azzjoni prevista b'mod sodisfaċenti u meta l-azzjoni fil-livell tal-Unjoni tista' ġġib valur miżjud.

Skont l-Artikolu 5(3) tat-TUE, l-intervent tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni skont il-prinċipju ta' sussidjarjetà għandu jsir bi tliet kundizzjonijiet: (a) il-qasam ikkonċernat ma jidħolx fil-kompetenza esklużiva tal-Unjoni (jiġifieri kompetenza mhux esklużiva); (b) l-objettivi tal-azzjoni prevista ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri (jiġifieri ħtieġa); (c) l-azzjoni tista' għalhekk titwettaq aħjar, minħabba d-dimensjonijiet jew l-effetti tagħha, permezz ta' intervent mill-Unjoni (jiġifieri valur miżjud).

C. Kamp ta' applikazzjoni

1. Id-delimitazzjoni tal-kompetenzi tal-Unjoni

Il-prinċipju ta' sussidjarjetà japplika biss għal dawk l-oqsma li jidħlu fil-kompetenzi kondiviżi bejn l-Unjoni u l-Istati Membri. Id-dħul fis-seħħ tat-Trattat ta' Lisbona stabbilixxa delimitazzjoni aktar preċiża tal-kompetenzi mogħtija lill-Unjoni: L-Ewwel Parti, Titolu I, tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) tikklassifika l-kompetenzi tal-Unjoni fi tliet kategoriji (kompetenzi esklużivi, kompetenzi kondiviżi u kompetenzi ta' appoġġ) u tistabbilixxi lista tal-oqsma koperti mit-tliet kategoriji ta' kompetenzi.

2. Id-destinatarji tal-prinċipju ta' sussidjarjetà

Il-prinċipju ta' sussidjarjetà jikkonċerna l-istituzzjonijiet kollha tal-UE u għandu importanza prattika b'mod speċjali fir-rigward tal-proċeduri leġiżlattivi. It-Trattat ta' Lisbona saħħaħ ir-rwol kemm tal-parlamenti nazzjonali kif ukoll tal-Qorti tal-Ġustizzja għal dak li jirrigwarda r-rispett tal-prinċipju ta' sussidjarjetà. Dan daħħal mhux biss referenza espliċita għad-dimensjoni subnazzjonali tal-prinċipju ta' sussidjarjetà, iżda saħħaħ ukoll ir-rwol tal-Kumitat tar-Reġjuni u fetaħ il-possibilità, li tħalliet għad-

diskrezzjoni tal-parlamenti nazzjonali, għall-parlamenti reġjonali li jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom setgħat leġiżlattivi li jinvolvu ruħhom fil-mekkaniżmu ta' "twissija bikrija" *ex ante*.

D. Il-kontroll tal-parlamenti nazzjonali

Skont it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 5(3) u l-Artikolu 12(b) tat-TUE, il-parlamenti nazzjonali jiżguraw ir-rispett għall-prinċipju ta' sussidjarjetà skont il-proċedura prevista fil-Protokoll Nru 2. Skont din il-proċedura ("twissija bikrija" *ex ante*), kull parlament nazzjonali jew kull kamra ta' parlament nazzjonali għandhom perjodu ta' tmien ġimgħat, mid-data li fija jirċievu abbozz ta' att leġiżlattiv, biex jindirizzaw lill-President tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni, permezz ta' opinjoni motivata fejn jiddikjaraw il-għala jqisu li l-abbozz inkwistjoni ma josservax il-prinċipju ta' sussidjarjetà. Meta opinjonijiet motivati joriġinaw minn tal-anqas terz tal-voti allokati lill-parlamenti nazzjonali (vot wieħed għal kull kamra fil-każ tal-parlamenti bikamerali u żewġ voti fil-każ tal-parlamenti unikamerali), l-abbozz għandu jiġi rieżaminat ("karta safra"). L-istituzzjoni li minnha jkun ġej l-abbozz ta' att leġiżlattiv tista' tiddeċiedi li jew iżżomm l-abbozz, jew temendah, jew inkella tirtirah, filwaqt li tagħti r-raġunijiet għad-deċiżjoni li tieħu. Fir-rigward ta' abbozzi ta' atti relatati mal-kooperazzjoni tal-pulizija jew il-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali, dan il-limitu huwa anqas (kwart mill-voti). Meta, fil-qafas tal-proċedura leġiżlattiva ordinarja, minn tal-anqas maġġoranza sempliċi tal-voti allokati lill-parlamenti nazzjonali tikkontesta l-konformità ta' proposta leġiżlattiva mal-prinċipju ta' sussidjarjetà u l-Kummissjoni tiddeċiedi li żżomm il-proposta tagħha, il-kwistjoni tintbagħad lura lil-leġiżlatur (il-Parlament Ewropew u l-Kunsill), li jagħti d-deċiżjoni tiegħu fl-ewwel qari. Jekk il-leġiżlatur iqis li l-proposta leġiżlattiva mhijiex kompatibbli mal-prinċipju ta' sussidjarjetà, jista' jirrifjutaha b'maġġoranza ta' 55 % tal-membri tal-Kunsill jew tal-maġġoranza tal-voti li jintefgħu fil-Parlament Ewropew ("karta oranġjo").

Sal-lum, il-proċedura tal-"karta s-safra" skattat tliet darbiet, filwaqt li l-proċedura ta' "karta oranġjo" qatt ma ntużat. F'Mejju 2012, ħarġet l-ewwel "karta safra" fir-rigward ta' proposta għal regolament tal-Kummissjoni dwar l-eżerċizzju tad-dritt li tittieħed azzjoni kollettiva fil-kuntest tal-libertà tal-istabbiliment u l-libertà li tagħti servizz ("Monti II")[1]. Tnax-il parlament nazzjonali/kamra ta' dawn il-parlamenti minn erbgħin kienu qiesu li l-proposta ma kinitx konformi mal-prinċipju ta' sussidjarjetà mil-lat tal-kontenut tagħha. Il-Kummissjoni fl-aħħar irtirat il-proposta tagħha, filwaqt li qieset madankollu li l-ksur tal-prinċipju ta' sussidjarjetà ma kienx ġie stabbilit. F'Ottubru 2013, inħarġet "karta safra" oħra minn 14-il kamra tal-parlament nazzjonali fi 11-il Stat Membru insegwitu tal-proposta għal regolament dwar it-twaqqif tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew[2]. Il-Kummissjoni, wara li analizzat l-opinjonijiet motivati li waslu mingħand il-parlamenti nazzjonali, iddeċidiet li żżomm il-proposta[3], hekk kif argumentat li kienet konformi mal-prinċipju ta' sussidjarjetà. F'Mejju 2016, it-tielet "karta

[1]Proposta għal Regolament tal-Kunsill dwar l-eżerċizzju tad-dritt li tittieħed azzjoni kollettiva fil-kuntest tal-libertà tal-istabbiliment u l-libertà li tagħti servizz (COM(2012)0130).
[2]Proposta għal Regolament tal-Kunsill dwar it-twaqqif tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (COM(2013)0534).
[3]Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Parlamenti Nazzjonali dwar ir-reviżjoni tal-proposta għal Regolament tal-Kunsill dwar it-twaqqif tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew fir-rigward tal-prinċipju tas-sussidjarjetà, skont il-Protokoll Nru 2 (COM(2013)0851).

safra" inħarġet minn 14-il kamra ta' 11-il Stat Membru kontra l-proposta ta' reviżjoni tad-Direttiva dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema[4]. Il-Kummissjoni tat raġunijiet[5] dettaljati għaż-żamma tal-proposta tagħha, peress li ma kinitx tikser il-prinċipju ta' sussidjarjetà, billi li l-kwistjoni tal-ħaddiema stazzjonati hija, skont it-tisfira tagħha stess, waħda transnazzjonali.

E. Stħarriġ ġudizzjarju

Ir-rispett tal-prinċipju ta' sussidjarjetà jista' jiġi kkontrollat *a posteriori* (wara l-adozzjoni tal-att leġiżlattiv), permezz ta' rikors ġurisdizzjonali quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. Dan huwa wkoll dikjarat fil-protokoll. Madankollu, l-applikazzjoni ta' dan il-prinċipju jagħti lill-istituzzjonijiet tal-Unjoni marġni ta' diskrezzjoni wiesa'. Fis-sentenzi tagħha fil-Kawża C-84/94 u l-Kawża C-233/94, il-Qorti kkonstatat li r-rispett għall-prinċipju ta' sussidjarjetà kien wieħed mill-kundizzjonijiet koperti mir-rekwiżit ta' motivazzjoni għall-atti tal-Unjoni, skont l-Artikolu 296 tat-TFUE. Dan ir-rekwiżit diġà huwa ssodisfat meta jkun ċar li r-rispett tal-prinċipju joħroġ mill-premessi. F'sentenza aktar riċenti (Kawża C-547/14, *Philipp Morris*, punt 218), il-Qorti tal-Ġustizzja tenniet li għandha tivverifika "jekk il-leġiżlatur tal-Unjoni setax jikkunsidra, fuq il-bażi ta' elementi dettaljati, li l-għan tal-azzjoni proposta setax jintlaħaq aħjar fuq livell tal-Unjoni". Għal dak li jikkonċerna s-salvagwardji proċedurali u, b'mod partikolari, l-obbligu ta' motivazzjoni fir-rigward tas-sussidjarjetà, il-Qorti fakkret li l-osservanza ta' dak l-obbligu "għandu jiġi evalwat mhux biss b'referenza għall-kliem tal-att ikkontestat, iżda wkoll għall-kuntest tiegħu u għaċ-ċirkustanzi tal-każ" (punt 225).

L-Istati Membri jistgħu jressqu rikors ta' annullament quddiem il-Qorti kontra att leġiżlattiv għal ksur tal-prinċipju ta' sussidjarjetà f'isem il-parlament nazzjonali tagħhom jew kamra tiegħu, skont is-sistema legali tagħhom. L-istess rikors jista' jsir mill-Kumitat tar-Reġjuni kontra tali atti leġiżlattivi jekk it-TFUE jiddisponi li dan għandu jiġi kkonsultat.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament Ewropew ta bidu għall-kunċett ta' sussidjarjetà u, fl-14 ta' Frar 1984, meta kien qed jiġi adottat l-abbozz tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, ippropona dispożizzjoni li permezz tagħha kull darba li t-Trattat jattribwixxi lill-Unjoni kompetenza li tikkompeti mal-kompetenzi tal-Istati Membri, l-azzjoni tal-Istati Membri tiġi eżerċitata sakemm l-Unjoni ma tkunx adottat xi att normattiv. Barra minn hekk, il-proposta tinsisti fuq il-fatt li l-Unjoni ma għandhiex tintervjeni ħlief biex tassumi kompiti li jistgħu jsiru b'mod aktar effiċjenti b'mod konġunt milli kieku jsiru mill-Istati individwali li jaġixxu b'mod separat.

Il-Parlament reġa' għamel dawn il-proposti f'bosta riżoluzzjonijiet (pereżempju r-riżoluzzjonijiet tat-23 ta' Novembru 1989, tal-14 ta' Diċembru 1989, tat-12 ta' Lulju u tal-21 ta' Novembru 1990 u tat-18 ta' Mejju 1995), li fihom ifakkar fl-impenn tiegħu favur il-prinċipju ta' sussidjarjetà.

[4]Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 96/71/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 1996 dwar l-impjieg ta' ħaddiema fil-qafas ta' prestazzjoni ta' servizzi (COM/2016/0128).
[5]Komunikazzjoni tal-20 ta' Lulju mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Parlamenti Nazzjonali dwar il-proposta għal Direttiva li temenda d-Direttiva dwar l-Istazzjonar tal-Ħaddiema, fir-rigward tal-priniċipju tas-sussidjarjetà, f'konformità mal-Protokoll Nru 2 (COM(2016)0505).

A. Ftehimiet interistituzzjonali

Il-Parlament Ewropew adotta għadd ta' miżuri biex jaqdi r-rwol tiegħu skont it-Trattati fir-rigward tal-applikazzjoni tal-prinċipju ta' sussidjarjetà. Skont l-Artikolu 42 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu "waqt l-eżami ta' proposta għal att legislattiv, il-Parlament għandu jagħti attenzjoni partikulari jekk dik il-proposta tosservax il-prinċipji ta' sussidjarjetà u ta' proporzjonalità". Il-Kumitat għall-Affarijiet Legali huwa l-kumitat parlamentari b'responsabbiltà orizzontali għall-monitoraġġ tal-konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà. F'dan ir-rigward, huwa regolarment iħejji rapport dwar ir-rapporti annwali tal-Kummissjoni dwar is-sussidjarjetà u l-proporzjonalità.

Fil-25 ta' Ottubru 1993, il-Kunsill, il-Parlament u l-Kummissjoni ffirmaw ftehim interistituzzjonali li jesprimi b'mod ċar ir-rieda tat-tliet istituzzjonijiet li jimxu 'l quddiem b'mod deċiż f'din it-triq. B'dan il-mod huma ntrabtu li jirrispettaw il-prinċipju ta' sussidjarjetà. Dan il-ftehim, permezz ta' proċeduri li jirregolaw l-applikazzjoni tal-prinċipju ta' sussidjarjetà, jiddefinixxi l-modalitajiet għall-eżerċizzju tal-kompetenzi li t-Trattati jagħtu lill-Istituzzjonijiet Komunitarji b'tali mod li l-objettivi previsti minnhom ikunu jistgħu jintlaħqu. Il-Kummissjoni impenjat ruħha li tieħu kont tal-prinċipju ta' sussidjarjetà, u turi li dan ġie osservat. L-istess jgħodd għall-Parlament u għall-Kunsill fil-qafas tal-kompetenzi mogħtija lilhom.

Skont il-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet ta' April 2016[6] (li jissostitwixxi l-Ftehim ta' Diċembru 2003 u l-Approċċ Interistituzzjonali Komuni għal Valutazzjonijiet tal-Impatt ta' Novembru 2005), il-Kummissjoni għandha tiġġustifika fin-nota spjegattiva tagħha l-miżuri proposti fid-dawl tal-prinċipju ta' sussidjarjetà u tqis dan il-prinċipju fl-analiżijiet tagħha tal-impatt. Barra minn hekk, skont il-Ftehim Qafas tal-20 ta' Novembru 2010[7], il-Parlament u l-Kummissjoni jimpenjaw ruħhom li jikkooperaw mal-parlamenti nazzjonali biex jiffaċilitaw l-eżerċizzju minn dawn tal-aħħar tas-setgħa tagħhom ta' kontroll tal-konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà.

B. Ir-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew

Fir-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Mejju 1997[8], il-Parlament Ewropew kien diġà għamel ċar li fl-opinjoni tiegħu l-prinċipju ta' sussidjarjetà kien prinċipju ġuridiku vinkolanti, iżda fakkar li l-implimentazzjoni tiegħu ma għandhiex tkun ta' ostaklu għall-eżerċizzju tal-kompetenzi esklużivi tal-UE, u lanqas ma għandha tintuża bħala pretest biex jitiqegħed fid-dubju l-*acquis communautaire*. Fir-riżoluzzjoni tiegħu tat-8 ta' April 2003[9], il-Parlament żied jgħid li s-soluzzjoni tat-tilwim preferibbilment kellha tinstab fil-livell politiku, filwaqt li ħa nota tal-proposti magħmula fil-Konvenzjoni dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa fir-rigward tal-istabbiliment ta' mekkaniżmu ta' "twissija bikrija" tal-parlamenti

[6]Il-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet, (ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1).
[7]Ftehim Qafas dwar ir-relazzjonijiet bejn il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni (ĠU C 304, 20.11.2010, p. 47).
[8]Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar ir-rapport tal-Kummissjoni lill-Kunsill Ewropew – "Tfassil Aħjar tal-Liġijiet 1997", ĠU C 98, 9.4.1999, p. 500.
[9]Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar ir-rapport tal-Kummissjoni lill-Kunsill Ewropew dwar tfassil aħjar tal-liġijiet 2000 (skont l-Artikolu 9 tal-Protokoll għat-Trattat KE dwar l-applikazzjoni tal-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità) u dwar ir-rapport tal-Kummissjoni lill-Kunsill Ewropew dwar tfassil aħjar tal-liġijiet 2001 (skont l-Artikolu 9 tal-Protokoll għat-Trattat KE dwar l-applikazzjoni tal-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità), ĠU C 64 E, 12.3.2004, p. 135.

nazzjonali fil-qasam tas-sussidjarjetà. Dan il-mekkaniżmu effettivament kien inkorporat fit-Trattat ta' Lisbona (ara hawn fuq u 1.3.5).

Fir-riżoluzzjoni tiegħu tat-13 ta' Settembru 2012[10], il-Parlament jilqa' l-assoċjazzjoni aktar mill-qrib tal-parlamenti nazzjonali mal-kontroll tal-proposti leġiżlattivi fid-dawl tal-prinċipju ta' sussidjarjetà u l-prinċipju ta' proporzjonalità u jipproponi li jiġu eżaminati l-mezzi biex jiġu eliminati l-ostakli li jistgħu jitfaċċaw li jxekklu l-parteċipazzjoni tal-parlamenti nazzjonali fil-mekkaniżmu ta' kontroll tas-sussidjarjetà.

Fl-aħħar riżoluzzjoni tiegħu tat-18 ta' April 2018[11], il-Parlament ħa nota taż-żieda qawwija fin-numru ta' opinjonijiet motivati mressqa mill-parlamenti nazzjonali, li juri l-involviment tagħhom li dejjem qed jikber fil-proċess deċiżjonali tal-Unjoni. Huwa laqa' ukoll l-interess tal-parlamenti nazzjonali fl-adozzjoni ta' rwol aktar proattiv permezz tal-użu ta' proċedura tal-"karta ħadra". F'dan ir-rigward, huwa rrakkomandat li jsir użu sħiħ mill-għodod eżistenti li jippermettu lill-parlamenti nazzjonali jipparteċipaw fil-proċess leġiżlattiv mingħajr ma joħolqu strutturi istituzzjonali u amministrattivi ġodda.

Roberta Panizza
04/2019

[10]Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-13 ta' Settembru 2012 dwar it-18-il rapport dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet — Applikazzjoni tal-prinċipji tas-sussidjarjetà u tal-proporzjonalità (2010), ĠU C 353E, 3.12.2013, p. 117.
[11]Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' April 2018 dwar ir-rapporti annwali 2015-2016 dwar is-sussidjarjetà u l-proporzjonalità Testi adottati, P8_TA(2018)0120.